

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/855

KARAR NO : 1981/594

OZET: Sıkıyönetim ilanına

ra ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Vehbi Örs, Genççağa Meral

O L A Y : 16.3.1978 günü, Eskişehir Eğitim Enstitüsü önündeki park yerine ka-

yıt yaptırmak üzere gelen yakınıcı Murat Doğrukanlı'nın karşısına çıkan sanık Genççağa Meral'in taşıdığı tabancayı çıkararak yakınıcıya ateş ettiği, yüzünden girip kulak arkasından çıkan kurşun ile yakınıcıyı hayati tehlike doğuracak biçimde yaraladığı, 2 noi kez ateş etmesine rağmen isabet ettiremediği, böylece öldürmeye tam teşebbüs suçunu işlediği, öteki sanığın da, daha önceden anlaşarak yardımda bulunduğu, bu suretle sanıkların öldürmeye tam teşebbüs, 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak ve öldürmeye teşebbüs eylemine yardım suretiyle iştirak suçunu işledikleri ileri sürülerek, Eskişehir U. Savcılığı'nda talepname ile sorgu hakimliğine kamu davası açılmıştır.

Eskişehir Sorgu Hakimliği; sanık Genççağa Meral'in, tabancasını yakınıcıya yönelterek ateş edip onu yaraladığı, merminin isabet ettiği yer nazara alınınca, eylemin öldürmeye tam teşebbüs olduğu, öteki sanığın da bu eyleme yardımda bulunduğu, böylece sanıkların; öldürmeye teşebbüs, 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak ve kavga husulüne sebebiyet vermek verme suçunu işledikleri, bu itibarla sanık Genççağa Meral'in eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 448., 62. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri, öteki sanık Vehbi Örs'ün eylemine uyan aynı Yasa'nın 464/2-4., maddelerine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Eskişehir Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

1- Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 20.6.1980 gününde, 1978/67, 1980/111 sayı ile, sanıklara atılı suçların, taraflar arasındaki politik görüş ayrılığından kaynaklandığı, taraflar arasında suçun işlenmesini gerektiren özel ve kişisel hiçbir neden olmadığı, bu yönüyle suçun sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden bulunduğu ve sıkıyönetim mahkemelerindeki davalarla bağlantılı olduğu,

2- Eskişehir-Afyon-Kütahya İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 3.3.1981 gününde, 1981/30-89 sayı ile, suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiği, mahkemelerinin el koyduğu başka bir dava ile genel ve ortak amaç bağlantılı bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; tarafları, bebebi ve konusu aynı olan davada, her iki mahkemenin verdiği kesinleşmiş görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 19.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okandıktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiçoğlu ve Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

Sanıklara atılı suçlar, 12.9.1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınan Eskişehir ilinde, 16.3.1978 tarihinde yani sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Olay sonrasında kendisine ateş edilen ve yaralanıp hastaneye kaldırılan yakınıcı Murat hastanede verdiği ifadesinde; "Faşistler oradaki ön kayıt yaptıracak arkadaşlarıma saldırmasını diye eğitim enstitüsüne gittiklerini, kendilerinin altı kişi, karşıt grubun dağılık olduğunu" savcılığa verdiği 16.3.1978 günlü ifadesinde ise, "Devrimci arkadaşları ile beraber akedamde devamlı gezdiğini bu nedenle kendisinin devrimci olduğunu, sanığın da bu yüzden kendisini vurduğunu, başka bir deyişle sanığın sağ görüşlü, bir kişi olduğunu zannettiğini, yoksa suçun işlenmesini gerektiren başkaca bir neden olmadığını" belirtmiştir.

Sanık gerek hazırlık, gerekse duruşmadaki ifadelerinde suçunu inkar etmiş, herhangi bir görüşe mensup olduğunu yolunda beyanda bulunmamış ise de dosya içeriğinden; sanığın yakınıcıya ateş etmesini gerektiren herhangi bir kişisel ve özel neden bulunduğuna ilişkin bulguya rastlanamamıştır. Şu hale göre olayın nedeni; taraflar arasındaki görüş ayrılığındandır. Bu itibarla anılan suçlar, yaşam hakkına yöneldiği için Milli Güvenlik Konseyi 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında, görüş ayrılığından kaynaklandığı için de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

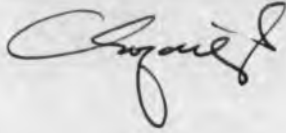
Ancak suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı, gibi sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olarak işlendiğini gösteren dosyada herhangi bir kanıt bulunmadığından aynı maddenin (b) bendi kapsamına da girmemekte ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 20.6.1980 günlü, esas 1978/67, karar 1980/111 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

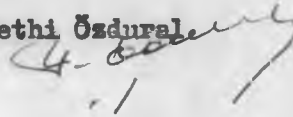
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

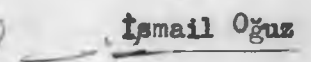
Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Polungüç

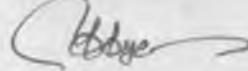
Üye

Orhan Erdem

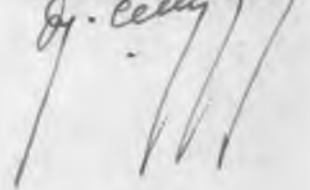
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

t/g

h